

Säkerhetsdatablad

Enligt förordning (EG) nr 1907/2006

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

1 NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn: Gyttorp Magnum 42, Gyttorp Grouse, Gyttorp Röda Plast, Gyttorp Fågeljakt, Gyttorp Lead Max Sport, Gyttorp Centurion Lead, Gyttorp Thunder Lead, Gyttorp Fågel 30, Gyttorp Extra, Gyttorp Gås

Norma Magnum, Norma Special, Norma Extra, Norma Grouse, Norma Lead Max Match, Norma Lead Max Sport, Norma Cup Jaktstig

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Information saknas

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Namn:	Gyttorp Cartridge Company AB
Adress:	Industrivägen 12 713 30 Nora
Telefonnummer:	073-3907863
Fax nr:	
E-post till ansvarig utgivare av säkerhetsdatabladet:	glenn.forsman@ruag.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Nödtelefonnummer i Sverige:	112	
Telefonnummer till Giftinformationscentralen:	+46 (0)8-33 12 31	
Tillgängliga utanför kontorstid:	☒ Ja	☐ Nej

2 FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt direktiv 67/548/EEG (eller direktiv 1999/45/EG)

Faroklass: E – Explosiv, T-Giftig

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

Riskfraser: R3, R61

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt direktiv 1999/45/EG

E – Explosivt

T – Giftig

Riskfraser:

R3: Mycket explosivt vid stöt, friktion, eld eller annan antändningsorsak

R61: Kan ge fosterskador

Skyddsfraser:

S1: Förvaras i låst utrymme

S2: Förvaras oåtkomligt för barn

S53 Undvik exponering - Begär specialinstruktioner före användning

Beskrivning:

Innehåller Bariumnitrat, Blystyfnat, Aluminium, Nitrocellulosa och Difenyloamin

2.3 Andra faror

Explosivt. Håll borta från mekanisk påverkan – Håll borta från värmekällor. Partiklar från skjutning kan bli skadliga vid inandning. Hantera endast tändhatt i godkänd säkerhetsförpackning. Lösa tändhattar kan ge upphov till massexplosion.

Produkten bedöms, utifrån tillgängliga data, inte innehålla PBT-ämnen (Svårnedbrytbara, bioackumulerande och toxiska) eller vPvB-ämnen (mycket svårnedbrytbara och mycket bioackumulerande) enligt REACH (förordning (EG) nr 1907/2006) bilaga XIII.

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30
Ersätter: 2013-03-23

3 SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar

Klassificering ämnesdirektivet (67/548/EEG)

Farligt ämne	Koncentration (%)	CAS-nr	EINECS-nr	Farokod	Riskfraser
Tändhatt	30			E Repr. Cat. 1	R3 R61
Bariumnitrat	0,6-0,8	10022-31-8	233-020-5	O, Xn	R8, R20, R22
Blystyfnat	0,3-0,6	17994-50-6	239-290-0	E, N, Xn Repr. Cat. 1	R3 R20/22, R50/53, R61-62, R33
Antimonsulfid	< 0,3	01345-01-6	215-713-4	-	-
Aluminium	< 0,3	7429-90-5	231-072-3	F	R10-15
Krut	70			E, F	R3, R11, R33, R52-53
Nitrocellulosa (> 12,6 %)	64	9004-70-0	-	E, F	R3, R11
Difenylamin	0,7	122-39-4	204-539-4	T, N	R23/24/25 R33, R50/53

Riskfraser, fulltext se avsnitt 16

Klassificering enligt CLP-förordningen (1272/2008/EG)

Farligt ämne	Koncentration (%)	CAS-nr	EINECS-nr	Koder för faroklass och kategori	Faro-angivelser
Tändhatt	30			Expl.1.1 Repr. 1A	H201 H360 Df
Bariumnitrat	0,6-0,8	10022-31-8	233-020-5	Acute tox. 4 Ox. Sol. 2	H332, H302 H272
Blystyfnat	0,3-0,6	17994-50-6	239-290-0	Expl.1.1 Acute Tox. 4 Repr. 1A STOT RE 2	H201 H302 H332 H360Df

Säkerhetsdatablad
Enligt förordning (EG) nr 1907/2006

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

				Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1	H373 H400 H410
Antimonsulfid	< 0,3	01345-01-6	215-713-4	-	-
Aluminium	< 0,3	7429-90-5	231-072-3	Flam. Sol. 1 Water-react. 2	H228 H261
Krut	70			Flam. Sol. 2 Expl. 1.1 Aquatic Chronic 3 STOT RE 2	H228 H201 H412 H373
Nitrocellulosa (> 12,6 %)	64	9004-70-0	-	Expl. 1.1 Flam. Sol. 2	H201 H228
Difenylamin	0,7	122-39-4	204-539-4	Acute Tox. 3 STOT RE 2 Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1	H301 H311 H331 H373 H400 H410

Faroangivelser, fulltext se avsnitt 16

Innehåll i patron: Tändhatt, Krut, Förladdning, Blyhagel
Innehåller ett ämne som är klassat som reproduktionstoxiskt.

4 ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Vid inandning:

I händelse av att lungirritation uppstår (hosta, väsande andning eller andningssvårighet) flytta personen till frisk luft och se till att personen vilar i en ställning som underlättar andningen. Vid andningsstillestånd, ge konstgjord andning. Håll den skadade varmt och i vila. Kontakta läkare.

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

Vid hudkontakt:

Skölj rikligt med tvål och vatten.

Vid kontakt med ögonen:

Skölj genast med vatten i minst 15 minuter i tempererat vatten. Avlägsna eventuella linser och håll ögat vidöppet. Om ögonirritation uppstår, kontakta läkare.

Vid förtäring:

Vid förtäring, kontakta genast läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inga medicinska symptom är kända vid exponering för produkten i fast form. Exponering för bly kan leda till anemi, hjärt- och kärlsjukdomar samt respiratoriska sjukdomar.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Följ råden som ges i avsnitt 4.1

5 BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel:

Släck branden med rikliga mängder vatten.

Olämpliga släckmedel:

Använd inte släckmedel som kväver lågan (ex. koldioxid, skum, pulver) eftersom nitrocellulosan innehåller syre.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Ämnet är explosivt och bör hanteras med varsamhet.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Efter brandbekämpning kan materialet vara instabil och det finns en risk för att självatändning sker. Se till att det resterande materialet är ordentligt blöt.

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30
Ersätter: 2013-03-23

6 ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Allt spill och utsläpp av produkten medför brand- och explosionsrisk. Produkten kan explodera om den utsätts för värme, friktion, chock eller statisk elektricitet. Blötlägg materialet innan uppsamling av spill. Eliminera alla antändningskällor. Använd gnistfri utrustning vid uppsamling av spill.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra att spill kommer ut i vattendrag eller avlopp och förorenar jord och vegetation. Om detta inte är möjligt kontakta omedelbart polis och berörda myndigheter.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Blötlägg materialet innan uppsamling av spill. Eliminera alla antändningskällor. Använd gnistfri utrustning vid uppsamling av spill. Förvara produkten i förpackningar rekommenderade

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Angående personlig skyddsutrustning, se punkt 8. Angående avfallshantering, se punkt 13.

7 HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Försiktighetsmått

Hantera ej produkten i närheten av värme/gnistor/öppna lågor/heta ytor. Rökning förbjuden. Vidta försiktighetsåtgärder mot statisk elektricitet. Använd inte utrustning som kan skapa statisk elektricitet. Sörj för god ventilation.

Allmänna råd om hygien på arbetsplatsen

Ät drick eller rök inte medan produkten används. Tvätta händerna noggrant efter hantering.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras endast i originalbehållaren eller i en för produkten godkänd behållare. Undvik att utsätta produkten för friktion, chock eller statisk elektricitet. Ta bort defekta förpackningar från lagringsplatsen.

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

Oförenliga material vid lagring och transport: syror, explosiva material klass A & B, starka oxider och frätande produkter.

Förvaras inte i temperaturer över 60 °C. Hållbarhetsbegränsningar: Produkten är hållbar mellan 4-35 °C och 35 % relativ fuktighet.

7.3 Specifik slutanvändning

Identifierade användningar för denna produkt anges i avsnitt 1.2.

8 BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden, Sverige

Ingående ämne	CAS-nr	Nivå-gränsvärde	Korttids-värde	Anm.	Källa	År
Aluminium metall och oxid, (som Al) -Totaldamm	7429-90-5	5 mg/m ³	-	-	AFS 2011:18	1996
Resperibelt damm	7429-90-5	2 mg/m ³	-	-	AFS 2011:18	1996
Difenylamin	122-39-4	4 mg/m ³	12 mg/m ³		AFS 2011:18	1996

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Endast för utomhusbruk. Använd ej utrustning som kan skapa statisk elektricitet. Gränsvärden skall ej överskridas och risken för inandning av ångor och dam skall minimeras.

Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

Ögonskydd/ansiktsskydd: Använd skyddsglasögon vid hantering av produkten.

Hudskydd/Handskydd: Inga särskilda rekommendationer vid normal hantering.

Andningsskydd: Inga särskilda rekommendationer vid normal hantering.

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

Hörselskydd: Använd hörselskydd om ljudnivån överstiger 80 dB

Termisk fara: Använd ej utrustning som kan skapa statisk elektricitet.

Begränsning av miljöexponering:

Förhindra att spill kommer ut i vattendrag eller avlopp och förorenar jord och vegetation. Om detta inte är möjligt kontakta omedelbart polis och berörda myndigheter.

9 FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Nedanstående parametrar gäller för tändhatten.

Parameter	Resultat
Utseende/Form:	Patron
Lukt:	Ingen
Lukttröskel:	Ej tillämplig
pH:	Ej tillämplig
Smältpunkt:	120-140 °C
Kokpunkt:	Ej tillämplig
Flampunkt:	Ej bestämd
Brännbarhet:	Brännbar
Avdunstningshastighet:	Ej tillämpligt
Ångtryck:	Ej tillämpligt
Ångdensitet:	Ej tillämpligt
Relativ densitet:	Ej tillämpligt
Relativ densitet:	Ej tillämpligt
Löslighet i vatten:	Ej tillämpligt
Fördelningskoefficient:	Ej tillämpligt
Självtändningstemperatur:	Ej bestämd
Sönderfallstemperatur:	80 °C
Viskositet:	Ej tillämpligt
Explosionsgräns:	248 °C
Oxiderande egenskaper:	Ej bestämd

9.2 Annan information:

Slagkänslighet: Över 70 mm med en 56 g stålvikt i ett drop test.

10 STABILITET OCH REAKTIVITET

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30
Ersätter: 2013-03-23

10.1 Reaktivitet

Tändhatten kan explodera vid mekanisk påverkan eller chock. Se fysikaliska data under avsnitt 9.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil om den hanteras enligt instruktioner i avsnitt 7.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga kända

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik exponering för värme och mekanisk påverkan.

10.5 Oförenliga material

Syror, baser, aminer och oxidationsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Kväveoxider, kolmonoxid, blyoxider, bly damm/ångor.

11 TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Information ska lämnas om följande effekter:

- a) Akut toxicitet.

Tändhatten är inte klassificerad som giftigt.

Krutet är inte klassificerat som giftigt.

Ämne/blandning	CAS-nr	Studie	Exp- väg	Exp-tid	Art	Resultat	Testmetod
----------------	--------	--------	----------	---------	-----	----------	-----------

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

Blystyfnat	15245-44-0	LD50	Oralt	14 dagar	Råtta	> 2000 mg/kg bw	OECD Guideline 423
Blystyfnat	15245-44-0	LD50	Dermalt	14 dagar	Råtta	> 2000 mg/kg bw	OECD Guideline 402
Difenylamin	122-39-4	LD50	Oralt		Råtta	1120 mg/kg bw	
Difenylamin	122-39-4	LD50	Dermalt		Kanin	> 2000 mg/kg bw	

b) Irritation.

Tändhatten är inte klassificerad som irriterande.

Krutet är inte klassificerat som irriterande.

c) Frätande effekt.

Tändhatten är inte klassificerad som frätande.

Krutet är inte klassificerat som frätande.

d) Sensibilisering.

Tändhatten är inte klassificerad som sensibiliserande.

Krutet är inte klassificerat som sensibiliserande.

e) Toxicitet vid upprepad dosering.

Ingen data.

f) Cancerogenitet.

Tändhatten är inte klassificerad som cancerogen

Krutet är inte klassificerat som cancerogen.

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30
Ersätter: 2013-03-23

g) Mutagenitet.

Tändhatten är inte klassificerad som mutagen

Krutet är inte klassificerat som mutagen.

h) Reproduktionstoxicitet.

Tändhatten innehåller blystyfnat som är klassificerad som reproduktionstoxisk.

Krutet är inte klassificerat som reproduktionstoxiskt.

12 EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

Produkten innehåller Blystyfnat och Difenylamin som är klassat som mycket giftigt för vattenlevande organismer.

Ämne	CAS-nr	Studie	Exp-tid	Art	Resultat	Testmetod
Blystyfnat	15245-44-0	EC50	48	Daphnia Magna	1600 mg/l	
Difenylamin	122-39-4	EC50	48	Daphnia Magna	0,31 mg/l	

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Difenylamin är ett persistent ämne, 0 % bryts ner efter 14 dygn (OECD 301C).

Ingen information finns tillgänglig för blystyfnat.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Difenylamin har en hög bioackumulerande potential. BCF = 250, log Pow = 3,46.

Blystyfnat har en låg bioackumuleringsförmåga. BCF=1,32

12.4 Rörlighet i jord

Ingen information finns tillgänglig.

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30
Ersätter: 2013-03-23

12.5 Resultat av PBT- och vPvB- bedömning

Produkten bedöms, utifrån tillgängliga data, inte innehålla PBT-ämnen (Svårnedbrytbara, bioackumulerande och toxiska) eller vPvB- ämnen (mycket svårnedbrytbara och mycket bioackumulerande) enligt REACH (förordning (EG) nr 1907/2006) bilaga XIII.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen information/data finns tillgänglig för denna produkt.

13 AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Destruera avfall och förpackningsavfall enligt lokala bestämmelser och nationell lagstiftning.

Använda patroner klassas inte som farligt avfall och kan lämnas in för återvinning.

Förslag till avfallskod: 160401 – Ammunition.

Oanvända patroner hanteras som farligt gods i enlighet med avsnitt 14.

14 TRANSPORT INFORMATION

14.1 UN-nummer

0012

14.2 Officiell transportbenämning

PATRONER FÖR VAPEN, FULLPROJEKTIL eller PATRONER, HANDELDVAPEN

14.3 Faroklass för transport

Klass 1

Klassificeringskod: 1.4S

14.4 Förpackningsgrupp

Ingen

14.5 Miljöfaror

Nej

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

Tunnelrestriktion: E

Högsta tillåtna mängd per innerförpackning vid transport: 5 kg

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Inte reglerat.

15 GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

<u>Tillstånd:</u>	Produkten innehåller inga tillståndspliktiga ämnen enligt REACH (Bilaga XIV).
<u>Begränsning för användning:</u>	Produkten innehåller inga ämnen med begränsningar enligt REACH (Bilaga XVII).
<u>EU-förordningar:</u>	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH). Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP).
<u>Nationella bestämmelser:</u>	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om kemiska arbetsmiljörisker, AFS 2011:9. Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar, AFS 2011:18.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Information saknas.

16 ANNAN INFORMATION

Detta säkerhetsdatablad är upprättat i enlighet med förordning (EG-nr) 1907/2006 REACH, artikel 31 och bilaga II, med ändringar.

Riskfraser:

R2: Explosivt vid stöt, friktion, eld eller annan antändningsorsak

R3: Mycket explosivt vid stöt, friktion, eld eller annan antändningsorsak

R8: Kontakt med brännbart material kan orsaka brand

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

R10: Brandfarligt

R11: Mycket brandfarligt

R15: Vid kontakt med vatten bildas extremt brandfarliga gaser

R20: Farligt vid inandning

R22: Farligt vid förtäring

R20/22: Farligt vid inandning och förtäring

R33: Kan ansamlas i kroppen och ge skador

R23/24/25: Giftigt vid inandning, hudkontakt och förtäring

R50/53: Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

R52/53: Skadligt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

R61: Kan ge fosterskador

R62: Möjlig risk för nedsatt fortplantningsförmåga

Faroangivelser:

H200: Instabilt, explosivt.

H228: Brandfarligt fast ämne

H201: Explosivt. Fara för massexplosion.

H261: Vid kontakt med vatten utvecklas brandfarliga gaser

H272: Kan intensifiera brand. Oxiderande.

H301: Giftigt vid förtäring

H302: Skadligt vid förtäring

H311: Giftigt vid hudkontakt

H331: Giftigt vid inandning

H332: Skadligt vid inandning

H 373: Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering

H360Df: Kan skada det ofödda barnet. Misstänks kunna skada fertiliteten.

H400: Mycket giftigt för vattenlevande organismer

H410: Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter

Hagelpatroner, plasthylsa, blyhagel

Version: 2.0/Sv

Utfärdat: 2013-10-30

Ersätter: 2013-03-23

H412: Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer

Förkortningar

AFS: Arbetsmiljöverkets författningssamling

bw: body weight, på svenska: kroppsvikt.

EC50: Effect Concentration. Den koncentration som har en viss observerad eller uppmätt effekt på 50 % av testorganismerna inom en viss specificerad tid.

LD50: Lethal Dos. Den dos som är dödlig för 50 % av testorganismerna.

NGV: Hygieniskt gränsvärde för exponering under en arbetsdag.

PBT: Persistent, Bioaccumulative, Toxic substances. På svenska: Långlivade, Bioackumulerande och Toxiska ämnen. PBT-ämne uppfyller kriterierna i del 1, bilaga XIII i Reach.

PNEC: Predicted No-effect Concentration. På svenska: Uppskattad nolleffektkoncentration och definieras som den koncentration av ämnet under vilken det inte väntas uppkomma några skadliga effekter i den berörda miljön.

vPvB: Very Persistent, Very Bioaccumulative substances. På svenska: Mycket långlivade och bioackumulerande ämnen. Ett vPvB-ämne uppfyller kriterierna i del 2, bilaga XIII i Reach.

Viktiga litteraturreferenser:

Leverantörers säkerhetsdatablad; Prevents databas: Kemiska ämnen; SVHC support document – Lead 2,4,6 – Trinitro-m-phenylene dioxid – ECHA; Klassificerings och märkningsregistret; REACH-dossier för ingående ämnen.

Utvärderingsmetoder för klassificering:

Kemikalieinspektionens föreskrifter KIFS 2005:7 om klassificering och märkning av kemiska produkter. Förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP).